

ONDERWEG NAAR MORGEN

MARIANNE VOS
VINDT HET NOG GEEN
TIJD OM TERUG TE
BLIKKEN.

▶ **MARIANNE VOS
WAS ALTIJD**

maar onderweg. Onderweg naar een volgend doel. En als dat was bereikt, dan kwam er onmiddellijk weer een volgend doel. Maar nu kan ze ook genieten. Van het moment. Ze won veel. Ze won alles. Bijna alles. Criteriums, klassiekers, etappekoersen, WK's, olympische titels. In het veldrijden. Op de baan. Op de weg. Ze bleef winnen. En winnen. Maar er écht van genieten, dat deed ze eigenlijk veel te weinig. 'Het is er, dat kan ik nu wel toegeven, in het verleden weleens bij ingeschoten. Haalde ik mijn doel, dan was er altijd wel weer een volgend doel waar ik naartoe wilde. Meteen hè. Zonde eigenlijk dat je er op dat moment vergeet bij stil te staan.' Nu kan ze de mooie momenten zo weer oproepen hoor. Dus genieten is inmiddels, hoewel er nog veel moois in het verschiet ligt, ook nagenieten. 'De herinneringen zijn nog altijd vers. Daar heb ik geen prijzenkast voor nodig. Ook aan de wedstrijden waar ik zonder prijs, zonder beker of trui, van thuiskwam, heb ik vaak nog prachtige herinneringen. Ik hoef niet te pronken met wat ik gewonnen heb, kijk liever vooruit.' Natuurlijk is ze blij met al die relikwieën. En ook is ze best gelukkig dat de prijzenberg – nadat deze tijdens de verhuizing

van Meeuwen naar Babyloniënbroek in dozen was beland – weer is uitgesteld. Inmiddels is een vochtvrije, warme ruimte volledig ingericht, daar hangen ook al haar kampioens- en regenboogtruien. 'Mijn vader heeft daar veel tijd ingestoken, hij had ook alles bewaard. En nu is het dus ook weer uitgepakt. Maar het draait in mijn leven niet om die prijzen.'

Liever praat ze over de dag van vandaag, of nog beter: die van morgen. 'Terugblikken is meer iets voor later, voor het moment dat ik stop.' Hoewel ze 33 is, staat er nog bepaald geen afscheidstournee gepland. Voor de komende drie seizoenen heeft ze al een contract getekend. Ze is terug in Nederlandse dienst. Jarenlang was ze aanvoerster van haar 'eigen' ploegen, daarna reed ze in Poolse dienst bij CCC. Maar de komende jaren is ze het gezicht van de nieuw opgerichte vrouwen-tak van Jumbo-Visma. 'Het is mooi om onderdeel te zijn van een nieuw project, om ergens langdurig aan de slag te kunnen. Samen groeien, samen iets opbouwen. Ik vond het prettig om te horen dat er zoveel vertrouwen in mij was. Toen dat voorstel kwam om voor drie jaar te tekenen, heb ik niet gedacht: doe maar →

‘EEN GEBOUW WAAR MIJN PRIJZEN TENTOONGESTELD WORDEN, DAT HOEFT VAN MIJ NIET’

liever eerst een jaartje.’ En dus kan ze weer even vooruit. Ook al is er nog veel onzeker voor dit voorjaar én zelfs de komende zomer. Hoewel 2021 al even op streek is, zijn er nog steeds weinig zekerheden. De Olympische Spelen zijn een belangrijk doel in Vos’ agenda. Maar of er ook daadwerkelijk een peloton naar Tokio zal afreizen, niemand kan het antwoord al geven. ‘Maar je moet er toch wél vanuit gaan dat ze doorgaan, je kunt nu geen trainingen overslaan en die straks nog even inhalen.’ Ze heeft zich er wel op ingesteld flexibel te zijn en blijven. Ze ziet, het is haar instelling en opvoeding, de wereld altijd positief. Van haar geen negatieve geluiden, zelfs niet als het een tijdje wat minder gaat. Een afgelasting van een koers? Jammer, maar de wereld vergaat niet. Een wijziging van de kalender? Vooruit dan maar.

‘Ik vond het vorige seizoen ook geen straf. Uiteindelijk hebben we zelfs nog heel veel koersen wél gereden, in twee, drie maanden tijd. In het begin kreeg ik van mijn trainer en de ploegleiding te horen dat ik ‘terug moest naar de basis’, rustiger, met een lagere intensiteit. Nou dat was geen straf. Er zullen ongetwijfeld sporters zijn die veel last hadden van de situatie, die zich onzeker voelden. Maar zelf had ik er niet zoveel moeite mee. Ik had het besef dat er meer aan de hand was, dat het een beetje onzin was om me druk te maken of een wedstrijd wel of niet door kon gaan.’

RELATIVERING

‘Een beetje relativering kan, ook voor een topsporter, geen kwaad natuurlijk. Zolang je het vuur maar behoudt voor de momenten dat dat nodig is. Weet je, het is goed om te beseffen dat het niet het einde van de wereld betekent als je de bal een keer niet tegen het netje trapt, of je wiel niet als eerste over de

streep drukt. Ik vind dat juist een prettig idee, het vermindert de stress. Anderzijds moet je het natuurlijk wel kunnen opbrengen er alles voor te doen en te laten. Als je je af gaat vragen of dat wat jij doet echt een meerwaarde heeft, dan wordt het lastig. Zelf heb ik dat, ik zeg het eerlijk, eerder in mijn carrière wel een paar keer gehad. Dat is wel een vraagstuk hoor: wat is dit voor leven? Wat voeg je toe? Wat breng ik de samenleving nou, omdat ik fiets?’

Het zijn precies die vragen die haar ervan weerhielden om direct ja te zeggen toen ze in de gemeente Altena voor haar een museum wilden oprichten. Bescheidenheid siert haar, pronken past niet bij de aard. Oké, op termijn zullen haar prijzen allicht verhuizen naar het Marianne Vos Experience Center, waarvoor de plannen in een vergevorderd stadium zijn. Maar, het mag van haar zelf de naam museum absoluut niet krijgen. ‘Een gebouw waar mijn prijzen tentoongesteld worden, dat hoeft van mij niet. Zo’n Experience Center moet een meerwaarde voor de gemeente zijn, een plek bijvoorbeeld die jongeren inspireert en motiveert om te gaan sporten. Waar activiteiten voor de gemeenschap worden ontplooid. De plannen zijn al een paar keer aangepast, er moet ook niet te overhaast besloten worden. Ik zou in ieder geval graag zien dat het iets duurzaam, iets met toekomst wordt.’

Zelf is ze bezig aan deel twee van haar carrière. Ze kende een flinke dip in 2015. Ze was overtraind en had lang nodig om weer terug op niveau te komen. Sindsdien is er wel iets veranderd in haar hoofd. ‘Ik heb geleerd beter naar mijn lichaam én beter naar anderen te luisteren. Ik wist altijd wel dat ik zo nu en dan gas terug moest nemen, en ook mentaal even moest uitschakelen om weer op te laden. Maar het was soms lastig dat ook écht te doen. Nog altijd maak ik fouten, het is niet zo dat je op je 33ste altijd op de juiste knopjes drukt. Je kunt perfectie nastreven, maar het blijft schaven en schuren. Dat brengt topsport ook met zich mee: je zoekt toch naar je fysieke grenzen.’

Ze houdt van trainen. Hard trainen. Maar kan op die momenten ook intens genieten. ‘Ik ben liefhebber genoeg om écht rond te kijken, te genieten van de kilometers die ik

maak. Op een gegeven moment, we hadden net de eerste lockdown, was het allemaal opeens zo enorm blauw, zo extreem helder. Alles was prachtig, het sprak. De vogels leken toen net iets harder te fluiten dan anders. De lammetjes in de wei sprongen ook net iets hoger. Terwijl de samenleving in zwaar weer verkeerde, leek het wel of de natuur extra z’n best deed om te bloeien.’

Het zijn de momenten dat ze weet dat ze haar Twitter-info nog niet hoeft te veranderen. Daar staat, al een aantal jaartjes, dat ze weliswaar voor én van haar sport leeft, maar dat ze in de kern nog altijd die liefhebster is. ‘Het staat er eigenlijk al best wel lang. Soms denk ik, misschien is het niet zo gepast. Maar zo is het wel voor mij gegaan. En zo is het hoe het nu is. Dit alles, dit hele leven, is uit liefhebberij geboren. En dit is wat ik, nog altijd, het allerliefste doe. En dat mag ik dan ook nog eens, en ook al behoorlijk lang, fulltime doen. Daar ben ik dankbaar voor. Tuurlijk, de ene dag is het een mooiere baan dan de andere. Dat kan je gerust zo stellen. Maar nog altijd besef ik wel dat het een heel bijzonder leven is en dat dat, op dit moment, nog altijd het allermooiste leven is om te leven.’

Er spreekt, erkent ze, vooral liefde uit. Liefde voor de fiets, voor het fietsen. ‘Dat is het belangrijkste. Ik zeg het zo vaak: die prijzen zijn mooi, en je doet er ook alles aan om ze te winnen, maar uiteindelijk draait het uiteraard vooral om geluk. Wat doe je het

liefst, waar word je blij van? Hoe voel je je? Dat hangt echt niet alleen maar samen met zaken als winst, of verlies.’ En dus geniet ze van lammetjes, en weet ze exact wanneer die net even vrolijker huppelen dan anders. Ze traint met een powermeter, omdat het voor een topsporter echt niet meer zonder kan, maar geeft ook haar ogen de kost. ‘De powermeter is een mooi middel, een ontzettend handig trainingsapparaat dat veel nuttige informatie geeft in aanloop naar wedstrijden, maar er zijn momenten dat ik er eigenlijk niet op kijk en dat ik net zo lief zonder zou rijden. Het is handig dat die dingen alles opslaan, het is na een lange duurrit een goeie back-up, maar het komt voor een groot deel ook op je gevoel aan. Ik houd mijn ogen open, juist ook in tijden als deze, waarin niets meer vanzelfsprekend blijkt te zijn. Ik vind niets lekkerder dan van mijn vrijheid te genieten. En dat is dus ook zo op de momenten dat je wat meer rondom huis fietst dan andere jaren. Ja, ook dat is vrijheid.’

Ze heeft, met de fiets, al veel van de wereld gezien. Azië, Zuid-Amerika, Oceanië. Alle (uit)hoeken van Europa. Maar als ze een favoriet plekje moest kiezen, zou ze toch voor Nederland gaan. ‘Ik vind Nederland een ontzettend mooi land. We zien er te weinig de schoonheid van in, hebben oogkleppen op. Waarschijnlijk toch omdat we denken dat het gras bij de burens nog groener is. Je directe omgeving is vaak mooier dan je zelf ziet.’ **B**

